



Pöördumine Tartu Ülikooli poole

Volli Kalm
Tartu Ülikool,
Ülikooli 18,
50090 Tartu
Eesti

26.01.2014

Lugupeetud hr. Kalm,

Pöördume Teie poole palvega arvestada vene koolide gümnaasiumiõpilaste seas läbiviidud küsitluse tulemusi.

MTÜ „Vene Kool Eestis“ korraldas möödunud aasta lõpul küsitluse vene koolide gümnaasiumiastme õpilaste seas, mille eesmärgiks oli selgitada välja õpilaste eelistused kõrgkoolide sisseastumiseksamite keele osas. MTÜ „Vene Kool Eestis“ pöördus kõrgkoolide poole palvega arvestada nimetatud küsitluse tulemusi ning tulla vastu koolilõpetajatele, andes neile võimaluse sooritada sisseastumiseksamid vene keeles.

Ülikooliseaduse 13 paragrahv¹ näeb ette, et ülikoolid võivad kehtestada erinevatele rühmadele erinevad sisseastumiskõhõud. Koolilõpetajatele nende oma emakeeles sisseastumiseksamite võimaldamine demonstreerib ühelt poolt ülikoolide valmisolekut teenida teadust, valides inimesi õppima nende teadmiste, mitte aga keeleoskuse alusel; teiselt poolt aga arvestab käesolev samm koolilõpetate aktuaalseid vajadusi.

Kokku võttis ülalnimetatud küsitlusest osa 212 õpilast, neist 10-da klassi õpilasi oli 51, 11-da klassi õpilasi oli 69 ning 12-da klassi õpilasi - 75. Võimalike sisseastumiseksamitena pakuti välja selliseid õppeaineid nagu bioloogia, füüsika, geograafia, keemia ja ajalugu. Küsimustiku vastused sisaldasid neli võimalikku vastusevarianti: “ei kavatseda sooritada seda eksamit”, “vene keel”, “eesti keel” ja “ei oma tähtsust”.

Neist koolilõpetajatest, kes kavatsesid sooritada lõpueksami bioloogias (145 inimest), soovis 91% sooritada seda eksamit vene keeles, 4,8% olid valmis sooritada bioloogia eksamit eesti keeles ning 4,1%-le koolilõpetajatest ei omanud eksami keel mingit tähtsust. Vastajate seas oli sellist jaotust märgata ka muude eksamite puhul. Kõigil juhtudel ületas vene keeles eksameid sooritajada soovijate arv 91%, kõige rohkem eelistasid küsitletud sooritada vene keeles eksamit füüsikas – tervelt 95,1% (136 inimest 143-st küsitletust).

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/110072012029>

Täiendavalt võis vastata vabas vormis järgmisele küsimusele: „Kui Te peaksite sooritama eksami eesti keeles, siis kuidas see mõjutaks Teie eksamitulemust?“ Allpool on ära toodud mõningate küsitlusest osavõtjate vastused:

„Riiigis, kus on puudu headest eesti keele õpetajatest, on võimatu korralikult sooritada eksamit eesti keeles“.

„Väga oluliselt, Ma tahan siit kiiremini ära sõita uue õppekava pärast, mitte aga õppida oma kodumaal“.

„See võib kardinaalselt mõjutada eksamite tulemusi, kuna esikohale tõuseb eesti keele, mitte aga selle õppeaine valdamine, milles eksam sooritatakse“.

*„Eksami näol on igal juhul tegu täiendava stressiga, millele lisandub ajapuudus. Iga inimene niikuinii tõlgib endamisi teksti ning see võtab aega. Iga väiksemgi ebatäpsus tõlkimisel võib mõjutada eksamitulemust. Koolilõpetajaid ei või asetada ebavõrdsesse seisu. Eksamite sooritamine eesti keeles on **sama kui eesti lapsed sooritaksid eksameid inglise keeles**“.*

„Kui ei ole võimalik saada konsultatsiooni ega võimaldada tõlkimisel abistavat eraisikut, siis see asjaolu mõjutab olulisel määral eksamitulemust“.

„Väga oluliselt. See ei tähenda, et ma ei soorita eksamit „viiele“, kuid ma pean panema rõhku mitte eksamiaile, vaid eestikeelsete mõistete tundmisele... Kaob kogu õppeprotsess“.

„Kuigi ma valdan hästi eesti keelt, ei ole ma siiski kindel, et ma mõistan täiel määral eksamil pakutavate ülesannete formuleeringut“.

„Kuna kõik mõisted esitati eesti keeles, siis minu ette võivad kerkida probleemid nende mõistete tundmisega vene keeles ning seepärast on raskused vältimatud. Meile ei anta mõistete tõlkeidvene keelde“.

„Arvan, et mitte eriti, kuna füüsikat ja keemiat võib mõista ka ilma eestikeelsete mõisteteta. Peaasi on teada valemeid“.

„Väga oluliselt ja seda halvemuse suunas, kuna eesti keele tunnis me ei õpi keemiat või bioloogiaga seotud teemasid ning lihtsalt ei tunne mõisteid“.

„Võtame näiteks bioloogia, mida meil õpetatakse eesti keeles. Ma ei ole kahe aasta jooksul peaaegu midagi selgeks saanud. Seda ainet peaks õpetama vene keeles, kuna me õpime teda eesti keeles ainult hindete, teadmied aga puuduvad. See võib mõjutada eksamitulemusi. Kui ma sooritaksin eksamit vene keeles, siis ma saaksin 10-20 palli rohkem, see on täiesti kindel“.

Tuletame siinkohal meelde, et alates käesolevast aastast muutub riigieksamite sooritamise kord ning vaadatakse üle Eesti kõrgkoolidesse sisseastumise tingimused. Riigieksamitest jäävad alles üksnes matemaatika, eesti keel ja võõrkeel, muudes ainetes tehakse eksameid sisseastumise kohas. Kui varem said sisseastujad sooritada eksameid oma emakeeles, siis nüüd seda võimalust enam ei garanteerita.

„Vene Kool Eestis“ leiab, et järjekordselt ei tohi lubada mõistete „keele tundmine“ ning „aine tundmine“ segiajamist. Kuna eesti keele valdamise eksami tulemust juba arvestatakse sisseastumisel, mitteemakeelse eksami organiseerimine muus aines tähendab õigupoolest

topeltnõuete esitamist andakatele õpilastele, kellel võib eksami sooritamise ajal olla puudu praktikast kutsealasest eesti keelest ja terminoloogiast ning seega asetatakse venekeelsed koolilõpetajad Eesti kõrgkoolidesse sisseastumisel ebavõrdsesse seisu.

Pöördume Teie poole palvega arvestada vene koolide gümnaasiumiõpilaste seas läbiviidud küsitluse tulemusi. Vajadusel oleme valmis osutama Teile kaasabi organisatsiooniliste küsimuste lahendamisel. Oleme valmis Teiega kohtuma, eesmärgiga selgitada Teile detailselt väljakujunenud olukorda ning tutvustada Teile küsitluse tulemusi.

Lugupidamisega,
Andrei Lobov
juhatuse liige
MTÜ Vene Kool Eestis
web: www.venekool.eu
tel.: 602 79 55 (A. L.)



Обращение к Тартускому Университету

Волли Калм
Тартуский Университет,
ул. Университетская 18,
50090 Тарту
Эстония

26.01.2014

Уважаемый господин Калм!

Обращаемся к Вам с просьбой учесть результаты опроса среди гимназистов русских школ.

В конце прошлого года объединение “Русская Школа Эстонии” провело опрос среди гимназистов русских школ. Целью опроса было выявить предпочтения для языка вступительных экзаменов. Русская Школа Эстонии обратилась к вузам с просьбой учитывать результаты опроса и пойти на встречу абитуриентам, дав возможность сдавать вступительные экзамены на русском языке.

Согласно 13 статье² Университетского закона, у университетов есть возможность самостоятельно применять различные подходы к поступающим в зависимости от потребностей поступающих в вузы. Возможность сдачи вступительных экзаменов на родном языке для абитуриентов, с одной стороны, продемонстрирует готовность университетов служить науке, отбирая в первую очередь людей на основании их знаний, а не владения языком. С другой стороны, данный шаг учтёт актуальные потребности абитуриентов в соответствии с итогами опроса.

Всего в опросе приняло участие 212 человек; из них учеников 10 класса - 51, из 11 класса было 69, и из 12 класса - 75 учеников. В качестве возможных вступительных экзаменов были предложены такие предметы как биология, физика, география, химия и история. Вопросы содержали четыре возможных варианта ответа: “не планирую сдавать этот экзамен”, “русский”, “эстонский”, и “не имеет значения”.

Из участников, планирующих сдавать биологию (145 человек), 91% хотят сдавать этот экзамен на русском языке, 4,8% готовы сдавать на эстонском, и для 4,1% учеников язык экзамена не имеет значения. Подобное распределение среди отвечающих наблюдалось и по остальным экзаменам. Во всех случаях количество желающих сдавать экзамен на русском языке превышало 91%, а чаще всего опрошенные выбирали русский язык для экзамена по физике - 95,1% (136 из 143 человек).

² <https://www.riigiteataja.ee/akt/110072012029>

Дополнительно можно было в свободной форме ответить на вопрос: «Как Вы считаете, если придется сдавать экзамен на эстонском языке, то как сильно это может повлиять на результат Вашего экзамена?». Ниже приводятся ответы некоторых участников:

“В стране, где нет приличных преподавателей эстонского в школах, как можно прилично сдать экзамен на этом языке”.

“Очень сильно. Из-за новой программы я хочу поскорее уехать отсюда. А не обучаться в своей родной стране”.

“Это может кардинально изменить результаты, потому что на первое место выходит знание эстонского языка, а не предмета, по которому проводится экзамен”.

“Экзамен - это в любом случае дополнительный стресс, плюс ограниченность во времени. Любой человек всё равно делает для себя перевод в уме и это отнимает время. К тому же небольшая неточность при переводе, может повлиять на результат. Нельзя ставить абитуриентов изначально в неравные условия. Сдача экзаменов на эстонском равносильна тому, если бы эстонские ребята сдавали бы экзамены на английском”.

“Если не будет возможности консультации, не будет предоставлено частное лицо, которое сможет помочь с переводом, это очень сильно повлияет на результат”.

“Очень сильно. Это не значит, что я не получу 5. Но так мне придётся делать упор не на знание предмета, а на знание эстонских терминов... Теряется весь процесс обучения”.

“Хотя мой уровень знания хороший, все равно я не могу быть уверен(а) в том, что до конца правильно пойму формулировку заданий, предложенных на экзамене”.

“Так как все термины давались на эстонском языке, у меня могут возникнуть проблемы со знанием этих терминов на русском, поэтому трудности неизбежны. Нам не дают перевод терминов на русском языке”.

“Думаю не сильно, так как физику и химию можно понять и без знания каких-либо терминов на эстонском. Главное знать формулы”.

“Очень сильно. В худшую сторону, так как на уроке эстонского языка мы не проходим темы связанные с химией или биологией и просто не знаем понятий”.

“Возьму к примеру биологию. Она у нас на эстонском. За 2 года, я почти ничего не выучил. Этот урок должен быть на русском, т.к на эстонском мы тупо учим для оценки, а знаний не остается. А повлиять может на результат. Если бы я сдавал бы на русском, я получил бы на баллов 10-20 больше, это точно”.

Напомним, что начиная с этого года, меняется порядок сдачи государственных экзаменов, и пересматриваются условия поступления в высшие учебные заведения Эстонии. Из государственных экзаменов остаются только математика, эстонский и иностранный языки, а по остальным предметам вводятся вступительные экзамены в месте поступления. Если раньше была возможность сдавать экзамены на своем родном, русском языке, то теперь эта возможность не гарантирована.

Русская Школа Эстонии считает, что нельзя в очередной раз допустить смешение понятий "знание языка" и "знание предмета". Так как результат экзамена на знание эстонского языка уже учитывается при поступлении, организация экзамена по предмету на неродном языке, по сути, означает двойной спрос с талантливых учеников, которым на момент экзамена может не хватать практики в профессиональном эстонском языке и терминологии. Тем самым, русскоязычные абитуриенты ставятся в заведомо неравные условия при поступлении в высшие учебные заведения Эстонии.

Обращаемся к Вам с просьбой учесть результаты опроса среди гимназистов русских школ. При необходимости готовы помочь вам в организационных вопросах. Готовы встретиться, чтобы более детально прояснить ситуацию и результаты опроса.

С уважением,
Андрей Лобов
член правления
НКО «Русская Школа Эстонии»
веб: www.venekool.eu
тел.: 602 79 55 (А. Л.)